

Dotaz:

(ze dne 24. 9. 2012)

Dobrý den,

na základě zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádám o informaci o počtu v ČR fungujících zařízení péče o děti předškolního věku, včetně zařízení soukromých. Prosím o specifikaci jednotlivých forem péče o děti. Prosím také o informaci o podílu dětí z věkových skupin 0-3 a 3-6, který nabídka těchto zařízení pokrývá.

Pokud některým z údajů MPSV nedisponuje, prosím o informaci o zodpovědných osobách nebo institucích, na které se obrátit.

Děkuji

Odpověď ředitele odboru kabinet ministra:

Vážená paní,

na základě Vaší žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon“), ve znění pozdějších předpisů, doručené MPSV dne 24. 9. 2012, Vám sděluji následující:

Podle § 2 odst. 1 zákona jsou povinné subjekty, mezi které náleží i MPSV, povinny poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. Informace o počtu fungujících zařízení péče o děti předškolního věku v České republice včetně soukromých zařízení nenáleží do působnosti MPSV, proto dle § 14 odst. 5 písm. c) zákona MPSV Vaši žádost o poskytnutí této informace odkládá. Doporučujeme obrátit se s dotazem na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo zdravotnictví.

Dále si Vás dovoluji informovat, že je-li informace poskytována podle zákona, je nezbytné v žádosti uvést dle § 14 odst. 2 zákona jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo, není-li žadatel přihlášen k trvalému pobytu, adresu bydliště a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště. Právnícká osoba uvede název, identifikační číslo osoby, adresu sídla a adresu pro doručování, liší-li se od adresy sídla. Adresou pro doručování se rozumí též elektronická adresa. Neobsahuje-li žádost uvedené náležitosti, není žádostí ve smyslu tohoto zákona. Přes výše uvedené k Vaší žádosti uvádím následující konkrétní informace:

V České republice existuje několik typů služeb péče o děti a tyto služby jsou poskytovány na základě několika zákonů.

Mateřské školy

V současné době lze zřídit mateřskou školu podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon). Mateřské školy jakožto vzdělávací zařízení spadají do gesce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (jehož součástí je nyní i bývalý Ústav pro informace ve

vzdělávání), které taky poskytuje v rámci své agendy statistické údaje o těchto zařízeních <http://www.uiv.cz/clanek/730/2117>. Do mateřských škol jsou podle školského zákona přijímány děti zpravidla od tří let věku. Jedná se tedy o péči o děti převážně nad tři roky jejich věku.

Služby péče o děti v rámci živnostenského zákona

Dále je možné poskytovat služby péče o děti v rámci provozování některé z živností péče o děti podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (zákon o živnostenském podnikání). Pro poskytování služby péče o děti na základě živnostenského oprávnění je stěžejní, jaký je charakter činnosti péče o dítě. Na tuto činnost je pak nezbytné získat odpovídající živnostenské oprávnění. Obsahové náplně jednotlivých živností jsou blíže specifikovány v nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností.

O skupinu dětí ve věku od 0 do 3 let lze pečovat na základě vázané živnosti „Péče o děti do tří let věku v denním režimu“ a v rámci volné živnosti, oboru činnosti č. 79 „Poskytování služeb pro rodinu a domácnost“. Přičemž obsahem vázané živnosti „Péče o děti do tří let věku v denním režimu“, je výchovná péče o svěřené děti do tří let věku v denním nebo celotýdenním režimu, zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, stravování, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

Obsahem uvedeného oboru č. 79 volné živnosti „Poskytování služeb pro rodinu a domácnost“ je poskytování služeb pro rodinu a domácnost, zejména zajišťování chodu domácnosti, individuální péče o děti nad tři roky věku v rodinách, příležitostné krátkodobé hlídání dětí (včetně dětí do tří let věku), péče o osoby vyžadující zvýšenou péči, obstarávání nákupů a jiných záležitostí souvisejících s chodem domácnosti a jiná obstaravatelská činnost.

O děti nad tři roky věku lze pečovat v rámci volné živnosti, oboru činnosti č. 72 „Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“. Obsahem tohoto oboru volné živnosti je mimo jiné výchova dětí nad tři roky věku v předškolních zařízeních, v soukromých školách a zařízeních sloužících odbornému vzdělávání v zařízeních nezařazených do sítě škol, školských a předškolních zařízení. Tato problematika spadá do gesce Ministerstva průmyslu a obchodu, které v rámci přípravy návrhu věcného záměru zákona o dětské skupině a o změně souvisejících zákonů poskytlo informaci ohledně počtu vázaných živností, kterých bylo 633 k 31. 3. 2011, přičemž dále počet oborů č. 72 a č. 79 volné živnosti nelze zjistit.

Jesle

Co se týče jeslí, v nichž je pečováno o děti do tří let věku, má být jejich provozování podle ust. § 124 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ukončeno do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, přičemž tento zákon nabyl účinnosti dne 1. 4. 2012. Tato zařízení spadají do gesce Ministerstva zdravotnictví, které také může poskytnout informace o počtu a kapacitě těchto zařízení. Podle dostupných údajů

bylo v roce 2010 pouze 46 zařízení typu jeslí a je v nich umístěno odhadem 1 až 2 % dětí daného věku.

Pokud jsou služby péče o děti zřizovány mimo režim těchto zákonů, jsou zřizovány bez legislativní opory, pouze na základě obecných právních předpisů, tj. stavebních, hygienických atd. Takto například zřizují někteří zaměstnavatelé služby péče o děti pro děti zaměstnanců (pokud je nezřizují na základě školského zákona) nebo takovéto služby poskytují některé nestátní neziskové organizace. Souhrnný počet takovýchto zařízení není možné vysledovat, neboť neexistuje žádná jednotná databáze (ani povinnost evidence), která by obecně vedla údaje o zařízeních péče o děti a jejich kapacitě.

Služby péče o děti a jejich využívání mapovala studie VÚPSV z roku 2009 „Péče o děti předškolního a raného školního věku“ http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_299.pdf

a dále studie „Zmapování dostupnosti a podmínek pobytu dětí v jeslích, mateřských školách, školních družinách a obdobných zařízeních a jiných neinstitucionálních forem péče o děti v ČR včetně identifikace překážek jejich využívání s návrhy možných opatření k jejich rozvoji“ http://www.mpsv.cz/files/clanky/7073/pece_o_deti.pdf.

S pozdravem